

ny verden

24-01-004

TIDSSKRIFT
FOR MORALSK
OPPRUSTNING

NR. **7-8** 1973

Karl Marx' etterfølger – moralsk opprustet?

«Når en mann ødelegger en hel internasjonale,» lyder en overskrift i Arbeiderbladet. Artikkelen som følger, er skrevet av Bjørn Hansen, som drar til felts mot generalsekretæren i Den Sosialistiske Internasjonale — østerrikeren Hans Janitschek, «den åttende etterfølger av Karl Marx». Etter hva Arbeiderbladet kan fortelle, er Janitscheks synder og svakheter utallige. Generalsekretæren har blant annet brukt kr. 7.000,- av Internasjonalsens fond til å reise til Bangladesh for å hilse Sheik Mujibur velkommen da han ble løslatt fra Vest-Pakistan. Mange sosialister ville mene at det er nettopp slikt pengene burde brukes til, men ikke Bjørn Hansen. Han mener visst at en god sosialist skal sitte ved sitt skrivebord og ikke bevege seg for meget omkring.

Det er vanskelig å forstå denne flengende kritikk av Janitschek uten å se det hele fra et ideologisk synspunkt. Hansen har sterke antipatier overfor Moralsk Opprustning — og kan fortelle at generalsekretæren i Internasjonen er «nær knyttet til Moralsk Opprustning, der han opptrer på konserter i kjole og hvitt og flosshatt og synger folkesanger fra Wien.» Vi har spurt våre britiske kolleger når og hvor de sist så generalsekretæren opptre i floss på MRA-konserter, men vi har ennå ikke oppsporet noen som har opplevd det. De vi spurte ville derimot gjerne vite når neste konsert skulle holdes og om Bjørn Hansen ville være så snill å informere om tid og sted. For ordens skyld ville vi også gjerne vite når de forrige konserter skulle ha funnet sted, og hvor. Ellers er vi nok fristet til å betrakte det Bjørn Hansen skriver i Arbeiderbladet som ren sladder.

En leder i Telemark Arbeiderblad har overskriften: «En Internasjonale i oppløsning». Det står videre: «Vi synes derfor det bør være en oppgave for de nordiske sosialdemokratiske arbeiderpartier å ta sitt medlemskap opp til vurdering. Det kan umulig være rett å betale kontingent til en organisasjon som blir ledet på denne måten som Bjørn Hansen beskriver.» «Det hører med i bildet,» fortsetter Telemark Arbeiderblad, «at Janitschek er nær knyttet til Moralsk Opprustning.»

Selv avslutter Bjørn Hansen sin artikkel i Arbeiderbladet (Oslo) med følgende sats: «Tiden er forlenget inne til at Karl Marx bør få sin niende etterfølger, hvis man ikke akter å la Internasjonen gå til grunne.»

Hans Janitscheks problem er trolig ikke for meget Moralsk Opprustning. Tvert imot: Moralsk Opprustning er nøkkelen til ny dynamikk og friske perspektiver, og på det grunnlag ønsker vi både Hansen, Janitschek og Den Sosialistiske Internasjonale et langt og rikt liv.

Politikk, makt og moral

Av Jens-J. Wilhelmsen

«Mangen en helgenglorie kommer til å knuses mot gulvet», lød en tysk avis-kommentar til den politiske skandalen som har rystet Bonn i de siste ukene. Beskyldninger om bruk av bestikkelser for å influere på stemmegivningen i Forbunds-dagen har latt teppet gå opp for et mulig tysk Watergate.

Også i London og Washington har glories mistet sin glans. Watergate har kastet et ubarmhjertig lys på det amerikanske demokratis arbeidsmetoder. De engelske lordenes utskeielser er av en annen størrelsesorden. Et enkeltmenneskes svakhet er ikke så avskyelig som ulovlige aksjoner planlagt av en rettsstats ledere.

Bismarck også

Politisk korrupsjon er sikkert så gammel som politikken selv. Det fortelles at Bismarck i 1870 brukte bestikkelser for å få kongen av Bayern til å gå med på at kongen av Preussen skulle bli keiser over hele Tyskland. Det tyske rikes enhet, mente Bismarck, var verdt et slikt fall fra dydens tinder.

Her er vi ved det grunnleggende spørsmål: Er noe politisk mål så avgjørende at det kan rettferdiggjøres å bruke moralske midler for å nå det? Det ser ut til at politiske ledere av alle sjatteringer mener ja. Det

republikanske parti så Nixons gjenvalg som et slikt altoverskyggende mål. En kan tenke seg argumentene som partilederne brukte for å døyve sin samvittighet da de planla Watergate: «Hvis Nixon ikke blir gjenvalgt, vil det gå galt med hans utenrikspolitikk som er nøkkelen til fred mellom stormaktene. Og hva med løsningen i Vietnam? Det vi planlegger er kanskje ulovlig, men det er i nasjonens interesse at vi gjør det.»

Liknende betraktninger kan ha motivert de gavmilde politikerne i Bonn: «Så meget står på spill med Brandts øst-politikk. Hvis en bestikkelse kan hjelpe til å få den gjennomført, eller stoppet, så kommer sikkert selv de himmelske makter til å se gjennom fingrene med det.»

Selvsagt er dette å se motivene for politisk korrupsjon i den gunstigste belysning. Makt-hunger og pengegriskhet gir bildet en mørkere tone.

Partiet og samvittigheten

Ved behandlingen av et viktig lovforslag stemte en politiker nylig etter sin samvittighet og mot sitt eget parti. Etter avstemningen kom en av partilederne bort til ham og sa: «Jeg skulle ønske jeg var så fri til å stemme etter min overbevisning

som du er.» Det var nesten misunnelse i stemmen. Han mente åpenbart at han som leder av partiet var bundet av hensyn som veiet tyngre enn hans samvittighet. Dette er mange politikeres tragedie: De kommer til at moralske hensyn må ofres hvis partiet eller makten står på spill. For den gjengse parlamentariker forsterker innpiskersystemet den feilslutning at makt er en overordnet verdi.

Men dette er å sette verdien rangorden på hodet. Hvis ikke politikken underordnes et etisk imperativ, fører den folkene ut på et speilglatt skråplan. Den høyeste verdi er ikke politiske mål, men ærlighet og respekt for menneskets verd. En handling som undergraver et enkeltmenneskes integritet kan aldri tjene en nasjons sanne interesser.

Som den respekterte tyske ukeavisen «Die Zeit» skriver: «Et parlamentarisk systems troverdighet avhenger ikke i første rekke av de politiske mål. En kan alltid være uenige om dem. Viktigere er den måten en går fram på. Hvis en lar syndene tårne seg opp her, nytter det ikke med de vakreste erklæringer om fred og forsoning.»

Å lyve offentlig ser for mange ut til å ha blitt en uunnværlig del av moderne statsmannskunst. Også det, hevder man,

Fort. side 7

Birgitta og vi

Av Gerd Jonzon

En viss dame fra Middelalderen vandrer omkring i svenske avisspalter for tiden. Til og med for ukepressen er hun blitt omslagspike — den man «avslører» inne i bladet.

Ja, den hellige Birgitta har fått endel publisitet i det nådens år 1973, 600 år etter sin død. Hva ville hun selv hatt å si om dette? Man skulle ønske det var mulig å spørre henne:

«Birgitta Birgersdotter, hva var det du ville med ditt liv? Hva var egentlig kjernen i din kamp? Har du noe å si oss idag? Hva synes du egentlig om vår tid? Ligner vi de menneskene du hadde med å gjøre?»

Den lille treskulpturen i Skederids kirke på Birgittas hjemsted svarer med et uutgrunne-

lig smil. Men utenfor kirken på minnestenen står Birgittas bønn: «Herre, visa mig vägen och gör mig villig att vandra den.» Tidløst, enkelt er kanskje det hennes svar til oss.

Ett er sikkert: *Bortglemt* ville hun vært forlenget som de fleste av sine samtidige, om det ikke hadde funnet sted en viktig eksplosjon i hennes liv. Guds kraft sammenligner hun med kruttet, på hennes tid en ny og enorm oppfinnelse. I den vanskelige og mangfoldige oppgaven hun følte seg tildelt som «Guds talerør i verden» ble hun helt avhengig av den store kraftkilden.

Birgittas språk, i hennes nedskrevne åpenbarelses, var bryskt men melodisk, oppriktig, djervt, spekket med ubehagelige sannheter. Hun hadde en evne til å uttrykke sakens kjerne i klartekst. Samtidig er hennes rike billedspråk noe av det mest særpregede i hele vår litteratur. «Med hennes forfatterskap nådde vår Middelalder sitt høydepunkt,» skriver John Landquist i Aftonbladet (2.10.72).

Knut Hagberg omtaler Andreas Lindbloms verk om Vadstena kloster i Svenska Dagbladet (13.5.73) og slutter sin artikkel slik: «Jeg sa at vårt folk ikke har glemt Birgitta. Kanskje det ville være riktigere å si at det dypest sett er hun som ikke har glemt oss. Kanskje ber hun stadig for oss. Det er sannelig påkrevet.»

Det er slående uvanlig å lese en slik formulering i den sven-

ske dagspressen. Man noterer med takknemlighet at trykksverten strekker til for en så irrasjonell antagelse.

Og tankene går: Hvis nå Birgitta fortsetter sin gjerning slik, hva gjør så vi?

Ikke alle kan vel fungere som Guds talerør i verden. Men — vår evne til å lytte trenger å trenes opp. Birgitta som skriver sine tanker i en bok, kan være oss et forbilde på hvor enkelt det er å lytte stille til den indre stemmen. Så viktig, om enn vanskelig det kan være å formidle og utføre tankenes innhold.

Ikke alle kan vel tale til pave, konger og biskoper med lagmannsdatteren Birgittas enorme autoritet. Man alle har idag en mulighet for å engasjere seg i noen slags innsats for verden.

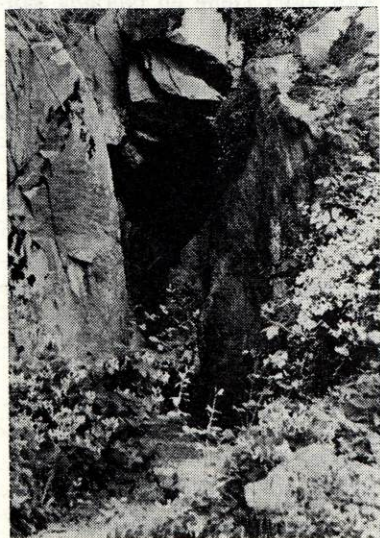
Fremgang?

Birgitta er ikke blitt kjent på grunn av sin store fremgang. Menneskelig sett var det mer av mislykkethet for henne. Det er vanskelig å finne den situasjon der hun kan skue fornøyd over feltet og si: her har jeg gjort det bra.

Hun gjorde en stor sosial innsats blant fattige, syke og prostituerte i 1300-tallets Sverige. I sitt initiativ som kvinne på dette felt var hun langt forut for sin tid. Men hun innledet ikke noen banebrytende reform eller en ny lov. Hennes gode

Forts. side 6

Birgittas bønnegrotte ved Finsta gård i Uppland.

verk ble ikke fastholdt for kommende slekter.

Som hoffdame ved kong Magnus' og dronning Blankas hoff så Birgitta atskillig som behøvde å forandres. Og hun kjempet intenst for at så skulle skje. Fremgangen uteble. Hun ble utsatt for ganske forsmadelig behandling i Stockholm: en gang helte noen en bønne skittent vann over henne på gaten. Men i alle fall ble Birgitta tydeligvis ikke sur og kritisk når man ikke gjorde det hun mente var riktig.

Under den siste del av sitt liv, som enke, var Birgitta rede til å legge alt annet til side for å ta opp en viktig kamp i Rom. Paven burde komme tilbake fra Avignon. Hun ønsket at han skulle godkjenne den klosterorden hun kjente seg kallet til å grunnlegge i Vadstena.

Men Paven ville ikke vende tilbake, og Birgitta syntes ikke hun kunne forlate Rom før så skjedde. Tjue år ble hun der. Hun fikk aldri se Sverige igjen.

Familien

Birgitta ble stilt på mange prøver når det gjalt ekteskap og familie. Da hun var tretten år, bestemte hennes far at hun skulle giftes bort med Ulf Gudmarson, som var fem år eldre. Det var intet påfallende ved dette, slik var tidens skikk. Men Birgitta, som egentlig hadde villet bli nonne, gikk igjenom en dyp indre kamp. Hun

kom imidlertid fram til at det kunne være Guds mening at hun adlød sin far og tok på seg ansvaret for å vise sin mann og sine barn troens vei med sitt liv. Den danske forfatteren Johannes Jørgensen skriver om Birgitta og Ulf: «Henved to Aar levede Ulf og Birgitta da sammen som Broder og Søster — indtil de mellem sig havde grundfæstet et Hjærtenes Samfund, Stærkt nok til at bære Lidenskabernes Forening. Og dette Offer til Gud af deres Ægteskabs Førstegrøde virkede en stadig Velsignelse over hele deres Liv — en Velsignelse til Fred og til god, hjertelig Kærlighed.»

Ikke på alle punkter nådde ektemakene full enighet. Men under livets gang kom de mer og mer til å rette sin streben mot samme mål.

Etter Ulfs død tok Birgitta av seg ringen hun hadde fått av ham. Det kunne tolkes som «sjokkerende ukjærlig», men det kunne også ha en annen mening: «Herre, skje din vilje.» At et nytt skritt skulle tas, og så av dem som var tilbake.

Av de åtte barna døde to meget unge. Noen av de øvrige var lojale mot morens innstilling — datteren Katarina ble hennes virkelige arvtager. Andre av søsknene syntes å agere som en slags motstandbevegelse under ledelse av den eldste broren Karl. Han var både sorgens barn og elsklings-barn, nærmest en datidens hippie. Birgitta skammet seg ikke over å ta

ham med til audiens hos paven, da den til slutt kom i stand. Og denne sønnens død tok hun som et dypt og smertelig offer.

Atskillige forskere har hjulpet oss til et mer fullstendig bilde av Birgitta. Men hennes innerste vesen er ikke lett å fange. Pendelen blant Birgittaforskerne har en tendens til å svinge mellom ytterlighetene. De åpenbare motsetningene i Birgittas karakter synes å lokke til kategoriske slutninger av forskjellig slag. Når ekspertene har gitt oss del i sine iakttagel-

Ingrid Ydén-Sandgren

En krona av guld

Om heliga Birgitta

«Den rör sig på gränsen mellan legend och historieberättande. Den släpper fram medeltids-människans livssyn och sätt att uppleva. Den väver samman alla dessa ingredienser till ett levande, färgstarkt mönster fullt av lyster och övertoner ... Boken är förtjusande.»

Helmer Fält i VLT

«Jubileumsårets folkbok om den heliga Birgitta.»

Gustav Swahn i JP

Illustrerad. Ca 26:-

verbum

Box 907 • 126 09 Hägersten 9

ser finnes det fortsatt spørsmål som kanskje enhver av oss vil stille.

Kraften i Birgittas budskap vokser frem av dagliglivets problemer og brytninger, der merker man kryssningen av viljer — hennes egen og andres. De åndelige opplevelsene kommer ikke som produkt av en isolert tilværelse omegnet av mystikk. Likevel har man følelse av at det kanskje ennå finnes uoppdagete indre kamre i Birgittas vesen, som står i direkte sammenheng med den store kraftkilden i hennes liv.

Høyere befalingsmann

Hadde strømmen av rik skaperkraft, av klarsyn, mot og profetisk innsikt sammenheng med den selvfornektelse hun påla seg? Et nei til sine egne ønsker og begjær men et ja til den kampfylte tilværelsen som Gud ledet henne inn i, skritt for skritt?

Om det forholder seg slik, er da ikke all tale om Birgittas hemninger og seksualskrekk en grov misforståelse? Fremstår hun ikke i stedet som en integrert, hel personlighet som har stillet all sin intellekt, følelse og vilje inn under det kall hun har fått av Gud? Kanskje man kan sammenfatte dette slik, at det for Birgitta sto en høyere befalingsmann over alle andre lojaliteter, og det var i hans tjeneste hun betraktet seg som «en ringe løper».

Politikk, makt...

Forts. fra side 3

for nasjonens skyld. I forbindelse med Vietnam benektet amerikanske regjeringstalsmenn gjentatte ganger rapporter som senere viste seg å være sanne. Avisene skrev om en troverdighetskrise, men har noen virkelig vurdert hva det koster et demokrati når en ikke kan stole på regjeringens ord?

Bruken av offentlig løgn som en akseptabel utvei virker smittende. Londons «Economist» skriver: «Nyheten om prinsesse Annes forlovelse med Mr. Philips må ha vært litt av en overraskelse for dem som trodde på deres uttalelse til pressen for to måneder siden om at det ikke var noe spesielt forhold mellom dem. Det er mulig å få seg til å tro at dette var sant da det ble sagt. Men den kongelige familie bør i fremtiden ikke være overrasket om noen av avisene betrakter deres presse-erklæringer med mild skepsis. Journalisten vil til slutt tenke at det å godta en offentlig persons ord uten videre, er å utsette seg selv og avisen for å bli lurt opp i stry.»

Leder — eller ledet?

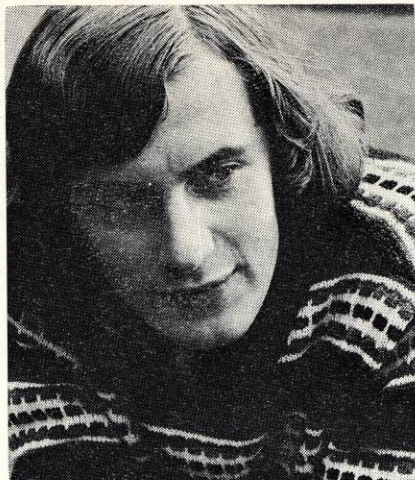
At makt er underordnet moral er også avgjørende for evnen til å gi lederskap. Er den politiker som rider til makten

på den offentlige meningsbølgetopp nødvendigvis en leder? Eller blir han ledet? Selvsagt kan den offentlige mening være riktig, men den kan også ta dundrende feil. En leder som ikke er rede til å sette sitt forhold til offentligheten på spill, blir en slave av tidsånden. Virkelig lederskap består i å vinne offentligheten for det en tror er rett. Men å sette rett foran makt er et risikabelt foretakende, og vil forbli et fromt håp inntil verdienes rangorden får den rette siden opp igjen.

Dyp lengsel

Hvis noen trodde at en leders privatliv var hans egen sak, så burde dette jordraset av skandaler ha lært dem bedre. «Demokratiet er avhengig av kvaliteten hos dem som taler i demokratiets navn,» sa en fransk statsmann. Det som virkelig står på spill i Bonn, London eller Washington er ikke et eller annet partis valgsjanser, men demokratiet selv. Historien lærer oss at en misbrukt frihet ender som en tapt frihet.

I millioner av usikre og forvirrede menneskers hjerte må det være en dyp lengsel etter et ærlig og troverdig lederskap. Politikere som våger å gi det, kan bli overrasket over den gjenklang de finner.

Niels Højberg.

Mine indtryk fra Caux

Av student Niels Højberg

De første indtryk, der fæstner sig, når man kommer til Caux — der er konferencecenter for Moralsk Opprustning — er den fantastiske schweiziske natur. Kontrasten mellem de barske, hårde og utilnærmelige alpetinder og de rige, frodige dale, der med deres overdrevne klare, grønne farve ånder intenst liv sætter en glimrende ramme om denne kamp for en ny verden. Her i Caux mødes mennesker fra alle dele af verden for sammen at skabe et samfund, der kan give et nyt og realistisk svar paa problemerne rundt om i verden. Sammenholdet, fællesskabet og den gensidige forståelse blandt de ca. 700 mennesker fra over 40 forskellige lande er et bevis for, at en ændring af menneskets motiver vil betyde en ændring ikke blot i den enkelte familie, paa den enkelte arbejdsplads eller i det enkelte land, men i hele verden. Jeg oplevede, hvorledes ærlighed, uselvished og kærlighed for andre mennesker kunne forene folk af forskellig hudfarve, nationalitet, sprog, tro og alder. Men samtidig blev det mig klart, at det koster noget

at kæmpe for idéen, der har et svar til en voldshærgen og forvirret verden. For at naa noget i en revolution for en mere retfærdig verden, må man selv leve efter de normer, som man kæmper for, og det er her, jeg virkelig føler, at ånden fra Caux og idéerne i Moralsk Opprustning har bud til alle danskere, der har viljen til at ville kæmpe for et mere uselvsk samfund. Strukturelle forandringer i et samfund kan kun lykkes, hvis man ændrer motiverne hos de mennesker, der udfylder systemet. På den anden side erfarede jeg også, at man ikke må blive stående ved sin egen personlige forandring, men at man hele tiden må være sit ansvar for verden bevidst, et ansvar man ustandselig bliver mindet om gennem de mennesker, man møder.

Til konferencen i Caux har der været over 200 skandinaver, hvoraf mange er kommet med særlig og bus. En af Laplands kendteste kunstnere, Lars Pirak, var således oppe paa platformen i den store mødesal sammen med sin familie, alle klædt i farvestrålende samiske

nationaldragter. Pirak fortalte om sit folk, de 10 000 samer, som lever i det nordlige Sverige. «Mange industrier kommer nu til vor del af landet», fortsatte han, «og det gør det svært for en gammel kultur at overleve.» En sådan situation kan nemt føre til splittelse mellem samerne og den øvrige svenske befolkning. Han fortalte dernæst om det indtryk, det havde gjort paa ham, da en grubearbejder fra Kiruna i Lapland, bad ham om tilgivelse for svenskernes overlegenhed og bedreviden. Lars Pirak sluttede med at sige: «Så jeg har oplevet at ændring er mulig.»

En Nord-Irsk mor

En af de ting, der har bevæget mig mest i Caux, var en tale af en nordirsk protestantisk kvinde, Lady Margaret McCausland, hvis søn blev myrdet af IRA. Hun sagde: «Jeg følte virkelig ikke bitterhed. Men i det sidste år har jeg ofte haft en påtrængende følelse af, at jeg

Forts. side 10

I want to meet my son's killers —mother

By Belfast Telegraph Reporter

A WOMAN whose son, a captain in the UDR was murdered by the Official IRA in March last year, wants to visit Londonderry's Bogside area to meet the men who killed him.

Lady McCausland.

Lady Margaret McCausland, of Drenagh, County Londonderry, speaking at the Moral Re-Armament World Assembly at Caux, Switzerland said:

"I really didn't feel bitterness. But what I've often felt during this last year was a urgent feeling that I must go into the Bogside to meet the people, the men who quite deliberately did what they did, and bring them the feeling I have of unity with them as human beings."

Mr. McCausland (39) and a Roman Catholic, was returning from visiting friends in Fahan, County Donegal, when he was murdered. A former High Sheriff for the county, he was the eldest son of five of the Lt. Colonel Connolly McCausland, who became a Roman Catholic during the war.

Lady McCausland told the Assembly: "I had one great advantage in my life. My mother brought us all up to look upon death, not as a failure or an end, but as the greatest adventure of all. So when my son was killed by the IRA, I was able to face this with what I might almost call a 'moral advantage' over most people, because of this thought which was implanted as a child".

Continued on Page 4

Over: Indianer-lederen Don Cardinal fra Alberta, Canada, taler for sin minoritet.

T.v.: «Jeg har ingen bitterhed», sa Lady Margaret McCausland fra Londonderry, Nord-Irland, som fortalte i Caux om mordet på hennes eldste sønn i mars ifjor. Lady McCauslands tale ble gjengitt i flere nord-irske aviser. Se Højbergs artikkel, s. 8 og 10.

Kardinal König (t.h.) i Caux sammen med erkebiskop Gonzi av Malta (t.v.) og indianeren Don Cardinal fra Canada.

Kardinalen

Kardinal dr. Franz König, erkebiskop av Wien, tilbragte noen dager i Caux i midten av juli.

«Jeg har lest en hel del om MRA før jeg kom hit og trodde jeg visste fullt ut hva dette er,» sa kardinalen. «Men jeg er blitt klar over at det bare var en

teoretisk forståelse. De mennesker jeg har truffet og møtene jeg har vært tilstede ved har gjort et sterkt inntrykk.

Katolikkenene trenger å vekke dem som sover som kristne og gjøre noe for å skape en bedre verden, og for en moralsk opprustning.

Jeg tror at deres bevegelse — når den spres over verden — er og vil være en uhyre viktig kraft for en bedre verden.»

måtte gå ind i Bogside (det katolske kvarter i Londonderry, der er behersket af IRA) for at møte de mænd, der helt bevidst gjorde det, de gjorde, og bringe til dem den følelse af enhed, jeg føler med dem som med mennesker. De har megen energi, de har store tanker, de besidder fantastisk aktivitet, men i den forkerte retning.» Lady McCausland fortsatte med at sige, at hun håbede, at disse mænd kunne ændres, således at de kunde bruge deres kræfter i en konstruktiv retning. Hun konkluderede: «Der er brug for en meget mere dybtgående og . . . vedvarende form for ændring. I stedet for at ændre små uretfærdigheder i en del af verden, ændrer den de mennesker, som forårsager uretfærdighederne. Dette går som en vind gennem hele samfundet, i stedet for ændringen af en lille uretfærdighed ved hjælp af halvvoldelige og halv-lovlige midler, der i sig selv provokerer mere uro . . .»

Lady McCausland haaber næste sommer at kunne bringe en bus til Caux fra Nordirland med repræsentanter for alle de stridende parter.

Mit ophold i Caux har også fået mig til at ændre min indstilling til Sydafrika. Jeg følte forhen, som så mange andre i Danmark, at vold var det eneste middel, der kunne bringe afslutningen paa apartheidpolitikken i Sydafrika. Men her har jeg forstået, at blodsudgydelser kun fører mere had og bitterhed med sig.

Gennem samtaler med både sorte og hvide fra Sydafrika står det nu tydeligt for mig, at kampen må føres paa et andet plan, ikke at forstå på den måde, at de sorte sydafrikanere skal sætte sig roligt ned og vente paa forandring, men at de overfører den revolutionære passion til kampen for et samfund, der ikke i sin skabelse bærer kimen til utilfredshed og had. Jeg føler, at jeg kan hjælpe Sydafrika, naar jeg vender tilbage til mit

danske miljø og få folk til at indse, at udelukkelse af Sydafrika på alle områder kun får mange af de hvide til at blive endnu mere fast besluttede paa at føre apartheid-politik.

I Caux var der også 7 brasiliannere, der enten boede eller havde boet i favelaerne, de berygtede slumkvarterer i de brasilianske storbyer. De havde gennem mødet med Moralsk Oprustning fået mod til at ændre disse forhold, og deres konstruktive gerninger havde allerede bragt flere tusinde nye boliger til den brasilianske arbejderklasse. Der var mange andre ting, jeg gerne ville nævne, som f.eks. samarbejdet mellem industriledere og arbejdere, eller forholdet mellem lærere og elever, men til slut vil jeg kun sige, at Moralsk Oprustning i praksis har vist mig, at der findes en løsning paa problemer, der ved første øjekast synes uløselige, og at løsningen altid kommer gennem en ændring af menneskets motiver.

Skulder ved skulder

Av William Nkomo

Dr. William Nkomo fra Sør-Afrika, var en av grunnleggerne av det militante African National Congress Youth League.

Ny Verden har alt omtalt en dokumentarfilm om Nkomos liv, som nå lanseres over store deler av Afrika, og som også er tilgjengelig her i Norge.

Vi bringer utdrag av en tale fra filmen, som Nkomo holdt i Caux:

*

Alt som meget ung viet jeg mitt liv til kampen mot fremmedherredømmet. I likhet med mange unge følte vi at de eldre var for ydmyke . . . Vi ønsket en mer dynamisk og militant organisasjon.

Midt under den kampen lærte jeg MRA å kjenne . . . Det som gjorde mest inntrykk, var garvete boer-nasjonalister som var

rede til å be meg og andre svarte nasjonalister om unnskyldning for sin arroganse og sitt hat. Jeg begynte å ane at det var mulig å planlegge et nytt Sør-Afrika sammen med folk jeg før ville drepe.

Jeg er ikke mindre revolusjonær fordi jeg lytter til Gud, men jeg har avskrevet vold og hat. Jeg hater alt det som splitter menneskene og jeg kjemper med en større lidenskap for det som kan forene. Vi må lære å glemme hudfargen og bli klar over hva som er viktigst: Når vi får folk av karakter i verden, vil alle mennesker kunne stå sammen, skulder ved skulder, som Guds sønner og døtre.

Mange spør hvor Afrika går. Jeg tror Afrika er forvirret. Folk som sto sammen mens de kjempet for friheten, har nå tillatt egeninteresse og andre faktorer å ta over i livet sitt.

En utfordring

Årskongressen for Det sør-afrikanske blandingsrase-partiet, (The Coloured Federal Party) som fant sted i Cape Town i begynnelsen av juli, ble offisielt åpnet med en fremvisning av dokumentarfilmen om dr. Nkomo.

Tom Swartz, den nasjonale leder for The Coloured Federal Party, sa etter filmen at den hadde gjort så sterkt inntrykk at man umulig kunne snakke bare politikk etterpå. «Vi må snakke om vårt lands fremtid

og vårt folks fremtid.»

Alle de øvrige talerne refererte også til filmen og det inntrykk den hadde gjort.

«Den gir en kraftig utfordring til dette landets ledere, til samtlige rasers ledere, til ungdommen, og til meg personlig,» sa Tom Swartz.

Hudfargen er ikke mannen

C. N. Phatudi, statsminister i Lebowa (et av de sørafrikanske såkalte 'homelands' i Nord-Transvaal), talte etter en fremvisning av Nkomo-filmen i hans

Dr. William Nkomo.

Medmindre vi kan skaffe tilveie en korrumpert ledertype som ikke kan kjøpes med penger, posisjon og alt det som følger med, da er Afrika fordømt.

Andre ideologier splitter oss. Vi trenger den ideologien som begynner når et menneske lytter til Gud og lever etter absolutte normer. Når verden følger den veien, betyr det slutten på anarki, forvirring og kaos.

distrikt. «De idéer som fremstilles i denne filmen deles av mennesker verden over, og det gir oss en følelse av å tilhøre et verdenssamfunn,» sa Phatudi. «Ikveld har vi sett dr. William Nkomo, en av våre egne fra apartheid-landet, tale fra en verdens-plattform. Han kjempet seg gjennom diskrimineringen.

Vi er såret, og vi fristes til å ta hevn. Men denne kvelden vil løfte oss ut av bitterhet og fordommer.

Hudfargen er ikke mannen. Nkomo var en svart mann som ga lederskap til Sør-Afrika.»

Victor Sparre-film i Moskva

I 1971 bevilget Kirke- og undervisningsdepartementet 85.000,- kroner til Zenith-film A/S Scan-

dinavia for å lage en 30 minutters fargefilm i wide-screen om maleren Victor Sparre. Tanken

var å fremstille kunstnerens omfattende virksomhet ut fra skaperprosessen av glassmaleriet til Ishavskatedralen i Tromsø. Dette 23 meter høye glassarbeide har 'Dommens dag' som motiv.

Filmen ble vist for første gang offentlig ved et internasjonalt symposium i Moskva i mai.

Victor Sparre arbeider under innflytelse av de samme åndsstrømninger som skapte den russiske ikonkunst, og i filmen gir han uttrykk for en kunstfilosofi som har tatt farge av den rike radisjon fra ikonmalerne. Det var derfor interessant at det sovjetrussiske vertskap ved samme symposium viste en 2 1/2 times storfilm om den kristne mystiker og munk, ikonmaleren Rubljov, som levet i det sekstende århundre og var nyskaperen og lederen for den betydeligste skole innenfor ikonkunsten. Det er bemerkelsesverdig at man i Sovjet synes mer og mer opptatt av den spesielle østeuropeiske kunstform som hører med blant de verdifulleste billedskapelser i vår kultur.

Filmen ble også vist som norsk bidrag ved Europarådets symposium i Firenze i slutten av juni. Victor Sparre var delegat ved symposiet, sammen med stortingsmann Jakob Aano.

T.v. Detalj fra glassmaleriet i Ishavskatedralen.

Kort nytt

Den svenske kirken sender studiegruppe til Caux

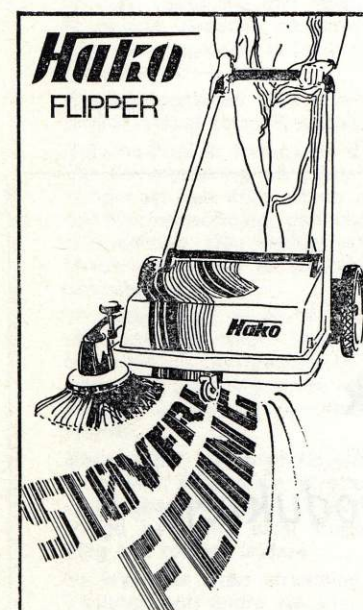
SKS — Sveriges Kyrkliga Studieförbund — arrangerte et studielederkurs i Caux 13.—24. juli.

Ledere for kurset var SKS's rektor Ottar Ottersen og pastor Claes Robach. Studiegrunnlaget var boka *Den nye människan. En studiebok om Moralisk opprustning*. De 20 deltagerne kom fra Kiruna i nord til Malmö i sør.

Ballader og sanger om Den hellige Birgitta

kalles en gramfonplate (EP) som utkom til Birgittajubiléet i Sverige i juli måned, på Verbum forlag. Musikken er skrevet av Inga Wieselgren og teksten av Gerd Jonzon og Ingrid Ydén-Sandgren. Svensk radiopublikum fikk en smakebit da en av sangene, *En krona av guld*, ble spilt i forbindelse med et Birgitta-program av Sven Stolpe den 23. juli.

Forts. neste side

Utendørs eller innendørs, åpne plasser eller trange ganger: Hako Flipper feiemaskin gjør det rent uten å støve. Lett å håndtere. Kapasitet inntil 2000 m²/time. Be om demonstrasjon.

Reinhardt Maskin A-S

4601 Kristiansand S

Avd.: Østre Aker vei 101

Oslo 5

LINGE-DESIGN
NORWAY

MEKLING

En vellykket week-endbåt
— komfortabel — rommelig
— annerledes

lengde 8,23 m, bredde 2,92 m,
vekt 2,2 tonn
fart: med 1 x 170 HK 23 knop
med 2 x 170 HK 35 knop

KRISTIANSSAND MEK. VERKSTED

Student-skuespill på etiopisk TV

«Dere kan henvende dere ved den tekniske skolen (i Addis Abeba) hvis dere ønsker å få vite mer,» lød beskjeden etter et ungdomsprogram i etiopisk TV 7. juli. Utdrag av MRA-stykket *You have changed* var blitt fulgt av korte taler av de

unge forfatterne. Flere av dem er studenter ved den tekniske skolen.

Nyheter om stykket ble også sendt på *Radio of the Voice of the Gospel*, som sender til Etiopia og mange andre områder i Øst-Afrika. Denne radiostasjonen presenterte også et mer utførlig program senere i uken.

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

NYHET FRÅN **BAHAMA POOL**

Sektionsbygd SWIMMINGPOOL

i glasfiber- armerad plast

ger Er mulighet att välja den längd som passar Er bäst. Såväl ändsektioner som mellansektioner har en längd av 2 meter (innermått). Med detta modulsystem kan Ni själv bestämma den längd på poolen Ni önskar. Bredden på varje sektion är 4 m och djupet 1,5 m (innermått). Väggtjockleken 6—8 mm.

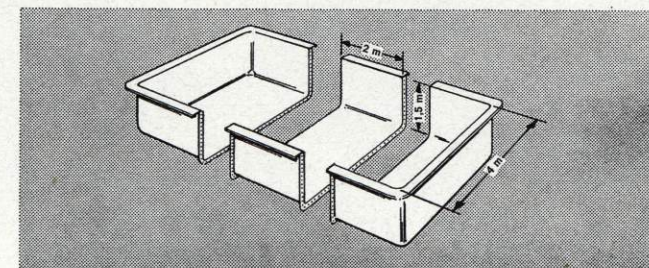
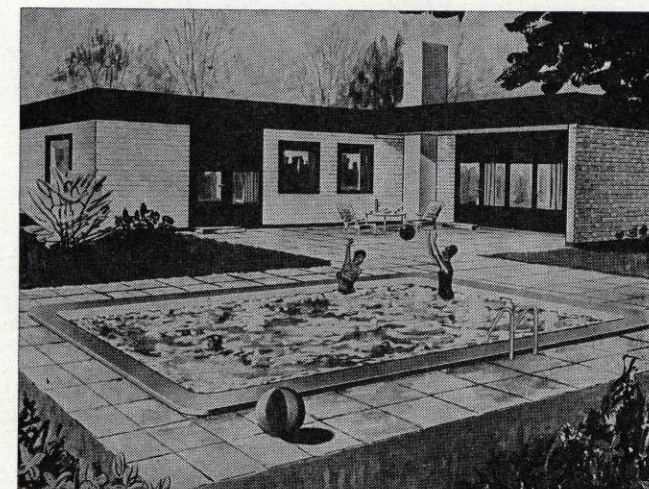
Sammanfogningen görs efter en väl beprövad metod som ger absolut tätning.

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, gjutning, spackling och målning. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

En viktig detalj är att Ni i Bahama-Pool alltid har rent vatten i **hela** poolen. Detta tack vare att poolmaterialets styrka möjliggör rätt placering av in- resp. utloppsventiler för en total genomströmning av vattnet.

Bahama-Pool levereras komplett med rensningsfilter, förvärmare, ytvattenavskiljare, 2 inloppsmunstycken, bottenutlopp, inbyggd belysning samt trappa med tre steg och rostfria lejdare.

Vi levererar även utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

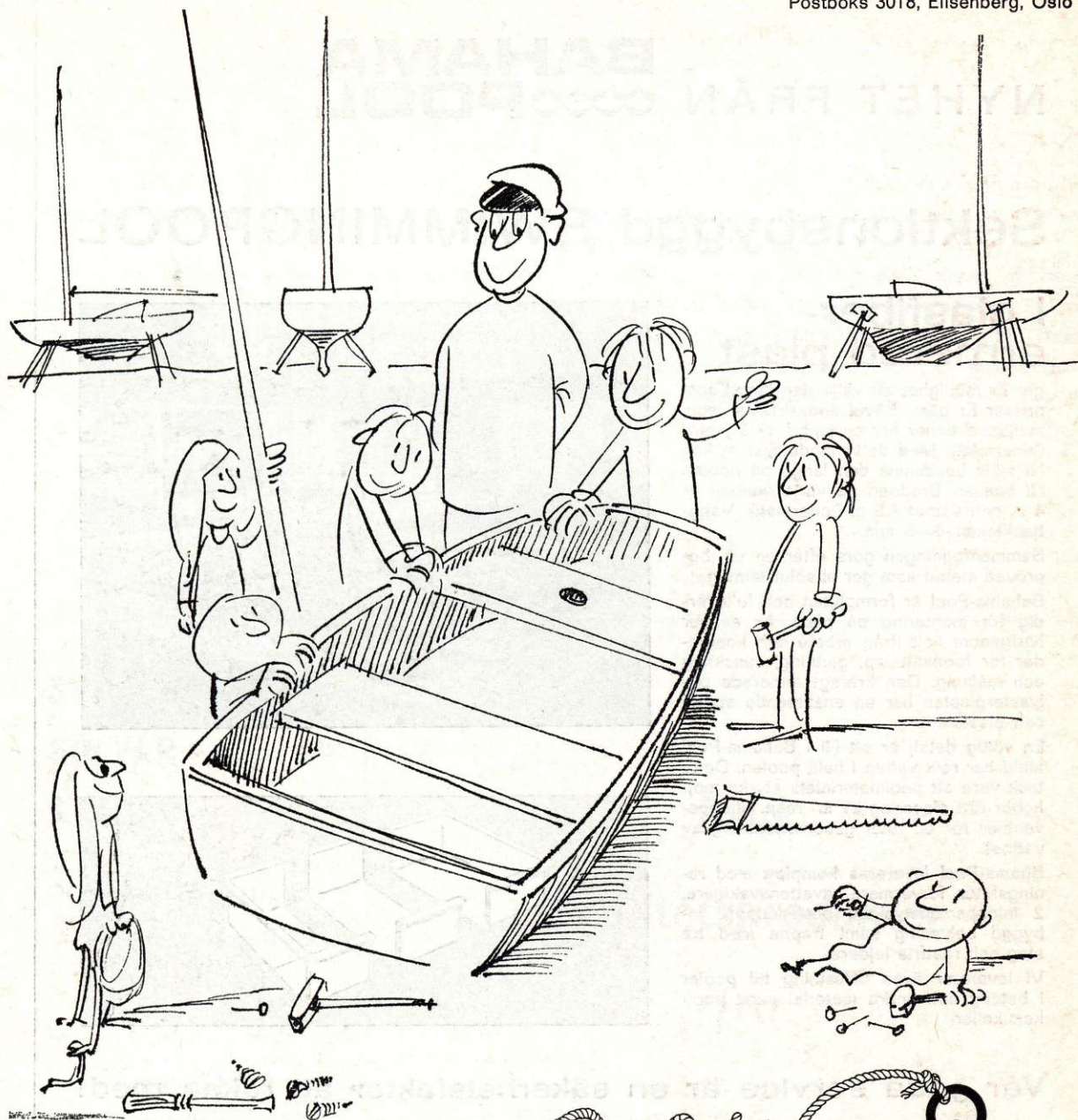

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr samt prisuppgifter!

BAHAMA POOL

Box 145, 542 01 Mariestad. Tel. 0501/145 64.

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS